

**ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ
ЗА ДЕЦА И СЕМЕЙСТВА В ОБЩИНА ДЪЛГОПОЛ
2014 – 2016 ГОД.**

ВЪВЕДЕНИЕ

Развитието на децата и защитата на техните права е национален, съответно и общински приоритет, изискващ концентрация на ресурси, постоянно политическо и обществено внимание и максимална координация на политиките. Общинската стратегия за детето е документ, който определя приоритетните направления и действия за подобряване благосъстоянието на децата в общината съобразно техните потребности.

Тази стратегия се създава въз основа на целите и принципите на Закона за закрила на детето, Конвенцията на ООН за правата на детето и Национална стратегия за детето 2008 – 2018 год. Насочена е към синхронизиране на действията на държавната, местна власт и неправителствения сектор за повишаване благосъстоянието на децата.

В изпълнение на Общинската стратегия за детето, Общински съвет всяка календарна година приема Общинска програма за закрила на детето. Тези документи се основават на принципа за осигуряване висшите интереси на детето и за спазване правата на всички деца в общината, като обединяват усилията на всички ангажирани институции при планирането и изпълнението на дейностите.

Стратегията е структурирана в три части. В първата част е представен анализ на положението на децата в общината. Във втората част са формулирани основната цел и оперативните цели на стратегията, както дейностите и мерките за изпълнението им по приоритетни области. В третата част са представени очакваните резултати и мониторинг на изпълнението на стратегията.

Част първа.

Анализ на положението на децата в общината

По последни статистически данни населението на община Дългопол към 03.01.2014 год., по постоянен адрес е 16166 души. Прилежащите към общинския център населени места са 17 на брой, като най - отдалеченото е на 25 км. Населението живеещо в гр. Дългопол е 5215 души, а по селата е 109510 души. Децата и юношите до 18 годишна възраст са 2548. Наблюдава се спад в раждаемостта, като при изготвяне на предишната стратегия броя на децата е бил 3144. **Общият брой на децата подлежащи на задължително обучение е 2082 деца, а отпадналите деца от образователната система**

В общината има 7 училища и 8 детски градини.

В резултат на реструктурирането на икономиката много от предприятията на територията са затворени. С намален капацитет работи ЕОД "Обков" гр. Дългопол. Разкрити са няколко частни цеха за обработване на дървен материал, които в резултат на икономическата криза в страната също работят с намален капацитет и не са достатъчни да задоволят нуждите от работни места в общината.

По данни на Д" БТ" към месец февруари 2014 год., икономическо активното население общината е 4397 души. Общият брой регистрирани безработни е 1604, което е 36,5 % . Наблюдава се ръст при безработните в общината. **Утвърдения бюджет на община Дългопол за 2010 год. е 6 750 029 лв. От него за социални услуги са определени 38 213 лв., насочени към социален домашен патронаж. Няма перо за залагане на средства за социални услуги за деца.**

- Броят на семействата и децата в неравностойно положение подпомагани по ППЗСП е 110 семейства, като броя на децата в тях са 173 броя.

- 1 Двучленно семейство – 24 семейства
- 2 тричленно семейство- 18 семейства
- 3 четиричленно семейство – 10 семейства
- 4 петчленно семейство – 12 семейства
- 5 шест и повече- членни семейства – 13 семейства
- 6 сам родител с деца под и над 3 години – 33.
- 7 ЗСПД се подпомагат общо 1469 деца

За всички тези семейства основни проблеми са бедността, трайната безработица, неравностойното положение на пазара на труда, ниското образователно и квалификационно равнище.

Тези фактори водят до стрес, депресия, социална изолация, домашно насилие, отпадане на децата от училище, изоставянето им в специализирани институции, както и разпадането на голям брой семейства. Наблюдава се увеличаване броя на бракоразводните дела.

Липсата на алтернативни социални услуги и подкрепа за тези семейства, принуждават родителите да настанят децата си в специализирани институции, където да бъдат задоволени основните им жизнени потребности. Голям брой от децата в тези семейства не посещават училище. За радост в община Дългопол, няма просещи деца и деца жертва на трафик. За голямо съжаление има регистрирани случаи на домашно насилие, което също е резултат от липсата на алтернатива за семейството.

Етническият състав на населението на община Дългопол е разнороден. Като силно рискова група са децата от ромски произход. В тази група основен проблем е бедността и високата извънбрачна раждаемост, която може да се обясни със фактическите съпружески съжителства, ранната възраст за създаване на семейства и раждане на деца, както и модела на поведение в семейството. В тази насока е необходимо да бъдат предприети спешни мерки. Най – често срещаните проблеми при децата от тази малцинствена група са: лоши хигиенно – битови условия, ранно отпадане от училище, живеят в многодетни семейства, с влошен психосоциален климат в семейството и криминогенна среда на живот. При тях е и най - висок риска от попадане в специализирана институция.

Детската бедност, е явление с много измерения, а не само въпрос на

липса на доходи сред част от населението. Съгласно концепцията за детската бедност, използвана от Изследователския център на УНИЦЕФ "Иноченти", "детската бедност е ситуация, при която детето има стандарт на живот, който не допринася за неговото физическо, умствено, духовно, морално и социално развитие". Рискът от бедността е най-голям при децата със самотен родител и децата от малцинствените групи. Последица от бедността при децата е също така нарушаване на техните права и лишаването им от равни възможности за бъдещо развитие. От друга страна, нарушаването на основни права на децата по различни причини (различни форми на дискриминация) е предпоставка за бедност. Друго следствие от бедността е, че тя влияе индиректно върху процеса на социализация. Без преувеличение, може да се каже че 70% от децата в общината живеят в бедност.

Друг съществен проблем е качеството на грижа за децата с увреждания. Това е една разнообразна и сложна целева група, тъй като обединява децата с физически, психически, сензорни и комбинирани увреждания. Броят на децата с различни форми на увреждане, до към настоящият момент са 48 деца, които се подпомагат по различните основания на ППЗИХУ. Основен проблем при тази целева група е липсата на подкрепа и развити социални услуги. Това води до лишаване на единият родител от възможността да постъпи на работа, което води след себе си понижаване на жизнения стандарт на семейството, бедност и изолация. В момента най-достъпна е помощта предоставяна по ППЗИХУ. По отношение на децата с увреждания може да се използват възможностите на различни видове Национални и Оперативни програми, които ще позволят разкриването на социални услуги за деца с увреждания. Това ще доведе до подобряване качеството на живот и социална интеграция, както на детето, така и на семейството.

Деца - извършители на престъпления. Проблемът с противодействието на противоправното поведение на малолетните и непълнолетните е особено актуален през последните години. Икономическата криза засегна най-чувствително децата. Повиши се рискът от различни отклонения в поведението им, увеличиха се формите на проява на тези отклонения. Увеличават се случаите на употреба на алкохол, тютюнопушене бягство от училище и наличието на деца употребяващи наркотични средства, въпреки неофициалната информация за община Дългопол, както и насилие от деца над деца. От извършените престъпления и противообществени прояви преобладават кражбите, опит за грабеж, повреждане на чуждо имущество, малтретиране на малолетен съученик. В ДПС са регистрирани 34 деца. Спрямо 6 деца са образувани възпитателни дела от МКБППМН. Основните фактори за извършване на противообществени прояви са: занижен родителски контрол, слаба връзка – дете родител, приятелска среда, деформация на ценностната система и др. Като цяло спрямо децата с отклоняващо се поведение се прилагат възпитателни мерки, регламентирани в ЗБППМН. Не се осъществява конкретна социална работа, липсват услуги и грижи за превенция на противообществените прояви, както и услуги за консултиране на техните семейства. Общинската политика в тази насока се осъществява от МКБППМН и инспектор ДПС. Само в едно от училищата на територията на община Дългопол

има педагогически

- Деца жертва на насилие

Броят на деца жертва на насилие на територията на община Дългопол не е установен с точност. Има регистрирани само шест сигнала за деца преживели една или друга форма на насилие. Причините за това са страхът на децата и родителите от публичност, както и неангажираност на обществото като цяло по този проблем.

- Деца на улицата

За тази целева група също няма данни. Няма регистрирани деца, които прекарват деня си на улицата и които да живеят изцяло на улицата. Основните проблеми на тези деца е риск от насилие, недохранване, заболявания и непосещение на училище.

- Деца настанени в специализирани институции

Необходимо е да продължи да се работи по посока превенция на изоставянето на деца в специализирана институция. През последните години няма настанени деца от община Дългопол

Работата на О"ЗД" е предимно по превенция на изоставянето и реинтеграцията на децата в семейна среда. , популяризиране на приемната грижа и предоставяне на услугата " Настаняване в семейство на роднини" . През 2013 година броят на децата в институции е 0 деца. 4 деца са реинтегрирани в семейство на родители и тече следреинтеграционно наблюдение. Броят на децата ползващи услугата " Настаняване в семейство на близки и роднини" през 2013 год. е 43 деца, На семействата, в които са настанени деца се отпуска месечна финансова помощ за отглеждането им. Услугата "приемна грижа" и през 2013 год. се предоставя по отношение на две деца. В тази насока е необходимо да се работи, с цел увеличаване броя на приемните семейства и даване на възможност на децата да се отглеждат в семейна среда.

Предвид направения анализ на ситуацията в община Дългопол се очертават следните рискови групи деца и семейства, нуждаещи се от социални услуги

1. Деца живеещи в семейства в неравностойно положение
2. Деца с увреждания
3. Деца с противообществени прояви
4. деца преживели насилие

ПРИОРИТЕТИ

1. Превенция на изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и създаване на възможности за отглеждането на децата в семейна
2. Грижи за децата с увреждания в домашна среда и интегрирано обучение
3. Превенция на противообществените прояви
4. Работа с ромската общност, с цел предотвратяване на ранно съжителство и раждаемост

Част втора. СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ

Стратегията си поставя за цел осигуряването на условия за ефективно упражняване на правата и подобряване качеството на живот на децата като условие за свободното и пълноценното им личностно развитие.

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

Стратегията за детето набелязва следните оперативни цели:

1. Отглеждане на децата в семейна среда
2. Качествена грижа за децата с увреждания
3. Превенция на противообществените прояви
4. Изграждане на Център за обществена подкрепа

ДЕЙНОСТИ И МЕРКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПЕРАТИВНИТЕ ЦЕЛИ ПО ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ

Семейна среда

1. Осигуряване правото на детето да живее със своите родители, чрез консултации, оказване на правна и психологическа помощ.
2. Зачитане на отговорностите, правата и задълженията на родителите.
3. Осигуряване правото на детето да поддържа контакти с родителите си при временна раздяла.
5. Предоставяне на възможност за отглеждането на децата в семейна сред, чрез настаняване в семейство на близки и роднини; чрез развиване на приемната грижа,

Грижи за децата с увреждания

1. Проследяване и кандидатстване по действащите Оперативни програми с цел, подобряване качеството на живот на децата с увреждания и даването на възможност за тяхната социално интеграция

2. Осигуряване на ресурсни учители

Деца с противообществени прояви

1. Ангажиране на свободното им време, насочване към психолог на децата с рецидив

2. Създаване на училищни програми по превенция на насилието

Работа с ромска общност

1. Работа за подобряване уменията за родителство и промяна на отношението към детето, чрез популяризиране различните форми , методи и услуги за семейно планиране и предотвратяване на нежелана бременност.

2. Обучение за родители, семейно консултиране и психологическо консултиране

3. Правна помощ

4. Справяне с кризи в отношенията в семейството

Тези дейности могат да се осъществяват в Център за обществена подкрепа, където да бъдат насочване целевите групи и с тях да работят специалисти

Част трета.

ПРИЛАГАНЕ И ОТЧИТАНЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ

Развита мрежа от услуги за семействата с деца

Намален относителен дял на децата, отглеждани в специализирани институции;

Увеличаване броят на децата, настанени в семеен тип среда,

Увеличаване относителния дял на децата с увреждания, които са интегрирани в детските градини и общообразователните училища и подпомагане на техните семейства

Намаляване ранните бракове сред малцинствените групи и предотвратяване раждането на деца от деца.

МОНИТОРИНГ, ОЦЕНЯВАНЕ И ОТЧИТАНЕ

Наблюдението и оценката на изпълнението на Стратегията ще се изпълнява от Комисията за детето към общинския съвет.

Отчет за изпълнение на стратегията да се осъществява в края на всяка година пред Общински съвет

При необходимост от актуализация на приетата Стратегия, промените да се приемат от Общински съвет с ново решение

Изготвил:

Дешка Тодорова

Гл.Специалист „Закрила на детето”